

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 noiembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2015, în cauza penală privindu-l pe

Todica Ion Anatolie, născut la 24 august 1986, originar din s.Gura Bîcului, r-nul Anenii Noi, domiciliat în mun.Chișinău, bd.Dacia 20/2, ap.35.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 01.12.2014 - 13.02.2015,

2. Instanța de apel: 27.02.2015 - 15.05.2015,

3. Instanța de recurs: 11.08.2015 - 17.11.2015.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 13 februarie 2015, Todica Ion a fost condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal la amendă în mărime de 550 unități convenționale și în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal la amendă în mărime de 550 unități convenționale, iar în temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă - amendă în mărime de 1000 unități convenționale.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Todica Ion, la 16 iunie 2014, fiind persoană privată de dreptul de a conduce mijloace de transport, cunoscând cu certitudine că încalcă prevederile pct.14 lit.a) din Regulamentul circulației rutiere conform căruia: „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției”, aflându-se în mun.Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, a urcat la volan și a condus autoturismul de model „Mercedes-814 D”, cu n/î OR AU 181, când aproximativ pe la ora 00.10, pe str.Sarmizegetusa intersecție cu str.Butucului, mun.Chișinău, a fost stopat de colaboratorii Inspectoratului Național de Patrulare a IGP, care avînd dubii că conducătorul auto se află în stare de ebrietate, exercitîndu-și obligațiunile de serviciu, l-au condus la sediul Instituției Medico-Sanitare Publice Dispensarul Republican de Narcologie, pentru confirmarea și aprecierea gradului stării de ebrietate unde, fiind supus examenului medical, conform procesului-verbal

nr.3401 din 16.06.2014, la Ion Todica s-a constatat o concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,73 mg/l, și concentrația de alcool în sânge de 1,28 g/l, ce conform prevederilor art.134¹² alin.(3) Cod penal se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Tot el, la 21 iunie 2014, încălcând prevederile pct.11 lit.j) din Regulamentul circulației rutiere care prevede că, „conducătorul de vehicul înainte de plecare și în timpul deplasării este obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efect similar”, aproximativ la ora 15.40, în mun.Chișinău, bd.Dacia 30/3, în curtea blocului locativ, s-a deplasat cu automobilul de model „Mercedes-814 D”, cu n/î OR AU 181, fiind suspectat că a comis tamponare în obstacol, a fost documentat de către colaboratorii de poliție, care avînd suspiecții că conducătorul auto se află în stare de ebrietate l-au condus la sediul Instituției Medico-Sanitare Publice Dispensarul Republican de Narcologie din str.Petru Rareș 32, mun.Chișinău, pentru confirmarea și aprecierea gradului stării de ebrietate, unde Todica Ion a refuzat categoric să-l treacă în vederea stabilirii stării de ebrietate și recoltarea probelor biologice în cadrul acesteia, fapt consemnat în procesul-verbal nr.3787 din 21.06.2014.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul V.Palancica în numele inculpatului I.Todica, care a solicitat casarea parțială a acesteia, doar în partea stabilirii pedepsei, considerînd-o prea aspră, deoarece instanța reținînd circumstanțele - recunoașterea vinei de către inculpat, conștientizarea gravității faptelor comise, că anterior nu a fost condamnat și că acesta suferă de o boală incurabilă, putea să le aprecieze ca unele excepționale, ce ar fi permis aplicarea prevederilor art.79 Cod penal și stabilirea unei pedepse sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunile respective.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2015, a fost admis, din alte motive, apelul avocatului în numele inculpatului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Todica Ion a fost recunoscut vinovat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale.

Pentru pronunțarea hotărîrii date, instanța de apel a menționat că, cele două episoade comise de I.Todica, sînt una și aceeași infracțiune, de unde rezultă că dînsul a comis un concurs de infracțiuni determinat de art.33 Cod penal.

Instanța în sensul celor invocate a rezultat din prevederile art.114 Cod penal, care stipulează că calificarea infracțiunii în cazul unui concurs de infracțiuni, determinat la art.33 Cod penal, se efectuează cu invocarea tuturor articolelor sau aliniatelor unui singur articol din legea penală care prevăd faptele prejudiciabile săvîrșite. Reieșind din faptul că inculpatul a comis două fapte, care sînt prevăzute la aliniate diferite, însă ambele aliniate sînt cumulate într-un singur aliniat, care prevede o pedeapsă mai aspră, avînd în vedere că subiectul infracțiunii date nu deținea permis de conducere și era privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, instanța a conchis că există concurența dintre o parte și un întreg a două sau mai multe norme penale, una dintre ele cuprinzînd fapta prejudiciabilă în întregime, iar celelalte - numai unele părți ale ei. Astfel că în situația dată, potrivit art.118 Cod penal, calificarea infracțiunilor urma a se efectua în baza normei care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvîrșite.

La fel, instanța a respins argumentul apelantului, prin care solicită aplicarea în privința inculpatului dispozițiile art.79 Cod penal, din motiv că nu s-au stabilit la caz, careva circumstanțe excepționale, iar partea apărării nu a prezentate probe ce ar dovedi faptul că inculpatul suferă de o boală incurabilă.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că infracțiunile comise de inculpat este una unică, din care motiv incorect a calificat fapta doar în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, deoarece conform ordonanței de punere sub învinuire, lui A.Todica i-a fost incriminat comiterea a două fapte infracționale prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fapte analogice, săvârșite în timp diferit, locuri diferite, precum și circumstanțe diferite, că infracțiunea dată se consideră consumată din momentul efectuării conducerii mijlocului de transport de către persoana care se afla în stare de ebrietate, și faptele săvârșite de inculpat nu prezintă o acțiune continuă sau prelungită, acesta nu a acționat cu o intenție unică, faptele săvârșite de inculpat constituie o pluralitate de infracțiuni și instanța de apel a omis din vedere faptul că, cauza a fost examinată în procedura specială prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, și neîntemeiat a calificat faptele incriminate inculpatului contrar încadrării reținute în rechizitoriu și de prima instanță, fiindcă examinarea cauzei în procedura dată, impune că părțile pot exercita calea de atac, doar sub aspectul individualizării pedepsei și instanța nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică, decât cea reținută prin rechizitoriu și de prima instanță.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul procurorului urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță, fiind în drept să dea o nouă apreciere probelor din dosar.

Având în vedere aceste prevederi legale, Colegiul penal conchide că instanța de apel nu a îndeplinit pe deplin cerințele normei sus menționate.

Astfel, din partea motivată a deciziei instanței de apel rezultă că temeiul de casare a sentinței cu pronunțarea unei noi soluții de condamnare a inculpatului I.Todica doar în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, constă în faptul că prima instanță greșit a încadrat faptele acestuia și l-a recunoscut vinovat de două ori pentru una și aceeași faptă, pe când acțiunile inculpatului urmau să fie cumulate într-un singur aliniat, deoarece calificarea infracțiunilor se efectuează în baza normei care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

Colegiul penal, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că, la data de 30.01.2015, pînă la începerea cercetării judecătorești în prima instanță, inculpatul I.Todica prin înscris autentic a solicitat judecarea cauzei conform procedurii simplificate prevăzute de art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le recunoaște, totodată recunoscînd faptele, cât și încadrarea juridică a acestora așa cum au fost menționate în rechizitoriu.

Prima instanță, verificînd condițiile impuse de dispozițiile art.364¹ Cod de procedură penală, a dispus judecarea cauzei în procedura simplificată.

Împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată, inculpatul, cât și apărătorul său pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, doar sub aspectul individualizării pedepsei.

După cum rezultă din actele cauzei, avocatul în numele inculpatului și-a exercitat dreptul de a contesta sentința primei instanțe și a depus apel, prin care a solicitat casarea acesteia doar în partea individualizării pedepsei.

Instanța de apel, judecând cauza, a admis din alte motive apelul avocatului declarat în numele inculpatului și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care l-a recunoscut vinovat pe I.Todica în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, fără a ține seama că în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art.364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art.364¹alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, dar nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță, excepție făcând doar cazul când prima instanță în procedura simplificată a reținut o altă situație și/sau o altă încadrare juridică decât cea constatată în rechizitoriu sau în cazul când judecarea cauzei în procedura simplificată a fost viciată din motivul că s-a constatat că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală, care în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea atacată.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal consideră că instanța de apel, greșit a casat sentința primei instanțe și a reținut o altă încadrare juridică decât cea constatată în rechizitoriu și de către prima instanță.

La fel, Colegiul penal constată și temeiul ce a stat la baza încadrării faptei inculpatului, unul neîntemeiat, deoarece instanța de apel constatând că inculpatul a comis două episoade a unei și aceeași infracțiuni, incorect a calificat faptele inculpatului ca o infracțiune unică, încadrându-le într-o singură normă.

Conform art.25 Cod penal, infracțiunea se consideră consumată dacă fapta săvârșită întrunește toate semnele constitutive ale componentei de infracțiune.

După cum rezultă din actele cauzei, inculpatul a fost supus învinuirii pentru faptele comise la 16.06.2014 - că *“fiind privat de a conduce mijlocul de transport a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate”* și la 21.06.2014 - că *“fiind privat de a conduce mijlocul de transport a refuzat de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei”*, infracțiuni ce s-au consumat la data comiterii acestora.

Astfel, inculpatului i-a fost incriminate două fapte infracționale identice, însă ce au fost săvârșite în timp diferit, locuri diferite, precum și circumstanțe diferite, adică au fost comise în baza unor intenții distincte și au avut un scop diferit.

Colegiul penal consată că, infracțiunile comise de inculpat, reieșind din dispoziția art.33 Cod penal, formează concurs de infracțiuni, deoarece făptuitorul a manifestat intenție separată în raport cu fiecare infracțiune, însă aceste rezultate infracționale nicidecum nu vor constitui o infracțiune unică și nu persistă situația când există concurența dintr-o parte și un întreg a două sau mai multe norme penale, una dintre ele cuprinzând fapta prejudiciabilă în întregime, iar celelalte - numai unele părți ale ei, deoarece întra-devăr faptele comise de inculpat sînt prevăzute la același articol și aliniat adică art.264¹ alin.(4) Cod penal - conducerea mijlocului de transport, acțiuni săvârșite la alin.(1)–(3), de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport, agravanta la caz fiind „privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport”, însă după latura obiectivă, faptele infracționale săvârșite se deosebesc, în primul caz *fapta prejudiciabilă exprimîndu-se în conducerea mijlocului de transport de*

către o persoană care se află în stare de ebrietate, iar în al doilea caz fapta prejudiciabilă exprimându-se în respingerea expresă sau tăcută a efectuării examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, astfel că, la caz, este prezent concursul real de infracțiuni, deoarece caracterul urmărilor prejudiciabile sînt diferite.

Astfel, instanța de apel, la pronunțarea hotărîrii, nu a ținut cont de împrejurările menționate și greșit a admis apelul avocatului, declarat în numele inculpatului din alte motiv, în urma căruia a conchis de a încadra fapta inculpatului doar într-o singură normă penală.

În concluzie, Colegiul penal consideră că, prima instanță, a dat o apreciere și încadrare juridică corectă faptelor săvîrșite de către I.Todica, just calificînd acțiunile acestuia în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal și art.264¹ alin.(4) Cod penal, măsura de pedeapsă fiindu-i stabilită în limitele sancțiunii normelor penale în baza cărora a fost declarat vinovat, cu respectarea prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, ținîndu-se seama de gradul prejudiciabil al faptelor comise, de persoana vinovatului, de consecințele survenite, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, precum și de faptul că inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs admite recursul, casează, parțial sau total hotărîrea atacată, cu menținerea hotărîrii primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.

Prin urmare, Colegiul conchide că recursul procurorului este întemeiat și urmează a fi admis, iar eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată avînd în vedere că apelul avocatului în numele inculpatului greșit a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

7. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2015 în cauza penală în privința lui Todica Ion, cu menținerea sentinței Judecătoriai Rîșcani, mun.Chișinău din 13 februarie 2015, prin care Todica Ion a fost condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal la amendă în mărime de 550 unități convenționale și în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal la amendă în mărime de 550 unități convenționale, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 1000 unități convenționale.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 01 decembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun